

Міністерство освіти і науки України

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Науково-дослідний центр з проблем соціальної педагогіки та соціальної роботи НАПН України

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Жешувський університет (Республіка Польща)

Юньченський університет (Китайська Народна Республіка)

II Міжнародна науково-практична конференція

«НАУКА І ОСВІТА В ГЛОБАЛЬНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРАХ: ВИКЛИКИ, ЗАГРОЗИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

Збірник тез доповідей

16 - 17 листопада 2023 р.

ПОЛТАВА • ЛУБНИ • МИРГОРОД

М. Шевченко

Міністерство освіти і науки України
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Науково-дослідний центр
з проблем соціальної педагогіки та соціальної роботи
Національної академії педагогічних наук України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Житомирський державний університет імені Івана Франка
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Жешувський університет (Республіка Польща)
Юньченський університет (Китайська Народна Республіка)

НАУКА І ОСВІТА В ГЛОБАЛЬНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРАХ: ВИКЛИКИ, ЗАГРОЗИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Тези доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції
(16–17 листопада 2023 року)

м. Полтава –Лубни – Миргород – 2023

Редакційна колегія:

Олена Караман – доктор педагогічних наук, професор, ректор ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Віталій Курило – доктор педагогічних наук, професор, голова вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», академіка Національної академії педагогічних наук України;

Ярослава Юрків – доктор педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Наталія Островська – кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри соціальної педагогіки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Наталія Краснова – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

*Рекомендовано до друку вченою радою
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол №4 від 24 листопада 2023 р.)*

Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку : тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (16–17 листопада 2023 року, м. Лубни). – Полтава; Лубни; Миргород, 2023. – 284 с.

Збірник тез підготовлено за доповідями учасників II Міжнародної науково-практичної конференції „**Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку**” (16–17 листопада 2023 року).

У матеріалах збірника висвітлено проблеми та перспективні напрями щодо розвитку науки і освіти в умовах зовнішніх та внутрішніх викликів; визначення тенденцій та перспектив розвитку науки і освіти в глобальному та національному вимірах; узагальнення інноваційного педагогічного досвіду в контексті реалізації концепції освіти впродовж життя.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ:

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ НАУКИ І ОСВІТИ В ГЛОБАЛЬНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРАХ

Валенкевич Ольга Вадимівна

Освітній потенціал чеських музеїв як засіб виховання учнів
загальноосвітніх шкіл 10

Левчик Наталія Стефанівна

Проблема усвідомленого батьківства в США, Великій Британії та
Україні в умовах сучасних викликів: порівняльний аналіз..... 14

Николаєва Валентина Іванівна

Інтеграція до світового, європейського освітнього й наукового
простору: досвід та виклики сьогодення 18

СЕКЦІЯ:

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ

Абрамов Дмитро Олександрович, Лебедик Леся Вікторівна

Роль педагога закладу позашкільної освіти у формуванні в
учнівської молоді професійних ціннісних орієнтацій в умовах війни 22

Дубовой Олександр Володимирович, Тімченко Олександр Сергійович

Розвиток силових якостей юнаків засобами пауерліфтингу в умовах
ДЮСШ 26

Кікінежді Оксана Михайлівна, Кравець Володимир Петрович

Стратегії гендерної освіти в умовах сучасних викликів 29

Кокоза Вячеслав Михайлович, Лебедик Леся Вікторівна

Основні складники іміджу керівника закладу позашкільної освіти... 34

Кухта Катерина Олексіївна

Нова бухгалтерія – якою вона має бути?..... 38

Ларіонова Наталія Борисівна

Особистісно орієнтований підхід: сутність і шляхи реалізації 42

Лебедик Леся Вікторівна

Проектування форм організації навчання майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти в умовах війни 46

Мешко Галина Михайлівна, Гавришок Олег Борисович

Формування професійної відповідальності фахівця: стан сучасного наукового дискурсу 50

Мироненко Ніна Миколаївна

Напрями соціальної роботи на підприємстві в умовах сучасних викликів і загроз 53

Мисан Костянтин Леонтійович, Лебедик Леся Вікторівна

Професійна толерантність як інтегративна характеристика професійної діяльності майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти в умовах магістратури 57

Місько Вадим Володимирович, Стрельников Віктор Юрійович

Розвиток інформаційної компетентності педагога закладу позашкільної освіти в умовах війни 60

Опошнян Олександр Іванович, Лебедик Леся Вікторівна

Організаційно-педагогічні умови модернізації системи планування роботи закладу позашкільної освіти 64

Парфанович Андрій Ярославович, Парфанович Іванна Іванівна

Актуальність формування здорового способу життя у сучасному вимірі..... 67

Пустяк Руслан Анатолійович, Лебедик Леся Вікторівна

Досвід підготовки майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти до організації і здійснення інклюзивної освіти..... 71

Стрельников Віктор Юрійович

Ознаки неперервної освіти, яка стимулює індивідуальну освітню траєкторію педагога в умовах війни..... 75

Трубавіна Ірина Миколаївна, Помазановський Артем Олександрович, Козуб Владислав Юрійович, Пірлік Кирило Анатолійович

Актуальні питання збереження ментального здоров'я та психосоціальної підтримки населення в воєнний стан..... 79

Федоров Михайло Володимирович

Фактори та чинники активізації волонтерської діяльності в Україні... 83

виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості : збірник статей за матеріалами VI Міжнар. наук.-практ. конф., Слов'янськ, Україна, 21–22 берез. 2019 р. / гол. ред. В. М. Пристинський. Слов'янськ, 2019. С. 76–84.

8. Стрельніков В. Ю. Концептуальні засади підвищення кваліфікації педагогів закладу позашкільної освіти еколого-натуралістичного профілю. *Освітній фактор* : всеукраїнський наук.-пед. журнал. 2022. С. 106–109.

9. Стрельніков В. Ю. Технології «діадної взаємодії» та ситуаційного навчання студентів. *Педагогічні науки*. 2018. Вип. 71. С. 34–38.

10. Lebedyk L. V. Possibilities of application of the a person-centered approach in the training of teachers of out-of-school education institutions. *ScientificWorldJournalIssue*. №19. Part 4 May 2023. P. 42–51.

11. Lebedyk L., Strelnikov V. Educational space of continuous education of teachers: a facilitating approach. *Educational space: post-non-classical perspectives* / Eds. D. Kamenova, S. Arkhyrova. Varna, 2023. P. 128–157.

Парфанович Андрій Ярославович,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
м. Полтава

Парфанович Іванна Іванівна,

доктор педагогічних наук, професор, професор
кафедри соціальної роботи і менеджменту
соціокультурної діяльності Тернопільського національного
педагогічного університету імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль

АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ

Оскільки життя сьогодні зазнає впливу низки факторів, що безумовно негативно відображаються на здоров'ї людей, як ніколи, необхідно змінити ставлення до свого здоров'я та умов проживання. Серед них: швидкий темп життя; підвищення дії стресових чинників; урбанізація; посилення дії випромінювань; забруднення навколишнього середовища; погіршення якості

продуктів харчування. Потрібно вміти протистояти змінам, до яких може призвести дія цих факторів, або ж здійснювати пошук того, що може підвищити стійкість організму. І таким фактором на сьогодні є формування здорового способу життя.

Досліджено наукові обґрунтування й статистичні показники з теми:

– «Теоретичні узагальнення і практичний досвід представляє велике значення для нашого покоління: вивчені ціннісні аспекти культури здорового способу життя; показана роль розвитку пізнавального інтересу в підвищенні культури здорового способу життя; визначені пріоритетні позиції волі і мотивації у формуванні здорового способу життя» [2, с. 4];

– «За сучасними уявленнями здоров'я розглядають не як суто медичну, а як комплексну проблему, складний феномен глобального значення. Тобто, здоров'я визначається як філософська, соціальна, економічна, біологічна, медична категорії, як об'єкт споживання, вклад капіталу, індивідуальна і суспільна цінність, явище системного характеру, динамічне, постійно взаємодіюче з оточенням. Стан власне системи охорони здоров'я зумовлює в середньому лише близько 10% всього комплексу впливів. Решта 90% припадає на екологію (близько 20%), спадковість (близько 20%), і найбільше – на умови і спосіб життя (близько 50%)» [4].

В Преамбулі Статуту Всесвітньої організації охорони здоров'я зазначено (1948 р.): «Здоров'я – це стан повного фізичного, духовного і соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороб або фізичних вад» [1, с. 212]. «Світова наука розробила цілісний погляд на здоров'я як феномен, що інтегрує принаймні чотири його сфери або складові – фізичну, психічну (розумову), соціальну (суспільну) і духовну. Всі ці складові невід'ємні одна від одної, вони тісно взаємопов'язані і саме разом, у сукупності визначають стан здоров'я людини» [3, с. 20].

Доцільно виділити фактори, що безумовно впливають на людський організм (Рис. 1);

–спадкові захворювання (залежність людини від генетики посилює або послаблює її можливості й ресурси; тим більше відомо про таке генетичне явище як «генетичний вантаж», що свідчить про зростання кількості мутацій в організмі людини у поколіннєвій спадковості);

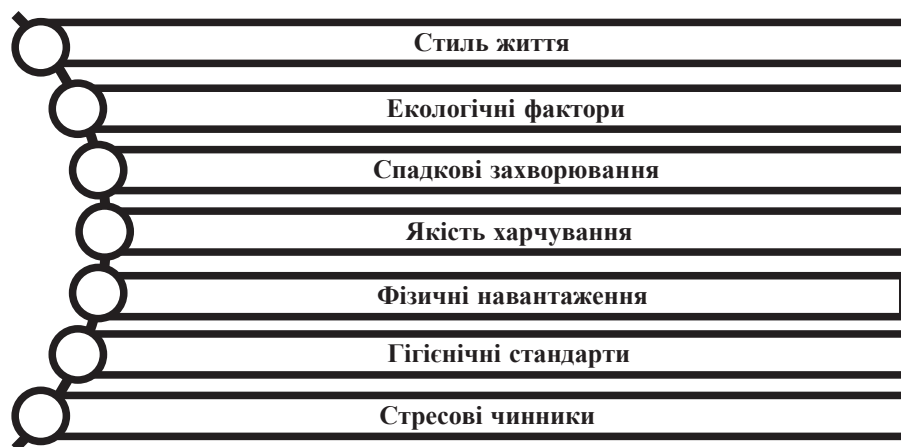

Рис. 1. Фактори впливу на людський організм

–екологічні фактори (наскільки людина здатна дотримуватися норм і правил з огляду на зміну якості харчування; рівень здатності витримувати фізичні навантаження у силу ослаблення імунної, нервової систем людського організму; рівень опромінення магнітними хвилями та ін.);

–стиль життя (соціально-психологічна характеристика, що свідчить про особистісне ставлення та прагнення індивіда до покращення якості життя; сюди можна віднести: правильна організація праці й відпочинку; дотримання правильного режиму сну; позитивні чи негативні звички; стан роботи особи над собою; життя багатьох людей сьогодні перебуває під ризиками наркоманії, тютюнопаління, штучного переривання вагітності);

–якість харчування (може мати такі відхилення: вживання неякісних продуктів, незбалансованість щодо прийому їжі, недоїдання чи переїдання; проблемою є зниження показників продуктів та їх насичення шкідливими, отруйними, токсичними речовинами);

–система загартовування, фізичні навантаження, гігієнічні стандарти у силу низки чинників (тенденції в соціумі, зниження імунітету та рівня стійкості людського організму до факторів негативного характеру) також отримали видозміни та характеризуються неоднозначним ставленням до них людей.

Метою формування здорового способу життя є підготовка до практичної діяльності з охопленням сфер раціонального харчування, активного способу життєдіяльності, культури праці й відпочинку, валеології та екології, зменшення впливу негативних чинників. Для цього потрібно знати: сутність, значення здорового способу життя людини; підходи, форми, методи, технології з формування навичок здорового способу життя; основні моделі суспільно прийнятної поведінки та шляхи її формування.

З огляду на це, напрямами формування здорового способу життя сьогодні є: правильне тлумачення поняття «здоровий спосіб життя» у контексті сучасних змін і тенденцій; орієнтування в динамічних умовах сьогодення щодо підходів до формування здорового способу життя; навчання вмінням застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності та в особистому житті.

Загалом, у сучасному вимірі необхідності вирішення назрілих проблем щодо формування здорового способу життя найбільш оптимальними шляхами є: розвивати навички здорового способу життя у практичній діяльності; застосовувати традиційні та інноваційні підходи з формування здорового способу життя. Застосування універсальних засобів загартування організму за допомогою повітря, води, руху не втратили актуальності. Актуальним є голодування як спосіб збереження здоров'я і довголіття, заняття йогою чи іншими духовними практиками.

Важливо кожній людині індивідуально віднайти оптимальні шляхи здорового способу життя та оздоровлення.

Список використаних джерел:

1. Гаєва Н. П. Взаємодія органів державної влади та об'єднань громадян. Київ, 2002. 214 с.

2. Єжова О. Ціннісне ставлення до здоров'я: чинники й умови. *Краєзнавство. Географія. Туризм. Шкільний світ*. 2009. № 20. С. 3–5.

3. Калиниченко І. Мотиваційно-ціннісні аспекти формування здорового способу життя дітей. *Краєзнавство. Географія. Туризм. Шкільний світ*. 2009. № 20. С. 6–8.

4. Попова І. М. Соціальна політика і парадокс буденної свідомості. *Соціальна політика в Україні та Сучасні стратегії адаптації населення* : збірник наукових статей. Київ : НВФ «Студцентр» / НІКА-Центр, 1998. С. 177–182.

Пустяк Руслан Анатолійович,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
м. Полтава

Лебедик Леся Вікторівна,

доктор педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри мистецтвознавства та позашкільної освіти

Полтавського національного педагогічного

університету імені В. Г. Короленка,

м. Полтава

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ЗДІЙСНЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Аналіз досвіду професійної підготовки майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти до організації і здійснення інклюзивної освіти та літературних джерел [1–12 та ін.] показав актуальність і складність цього завдання для вищої школи України. Важливо підготувати педагога закладу позашкільної освіти, готового ефективно взаємодіяти з вихованцями з особливими освітніми потребами. Особливо актуальним є вирішення проблеми підготовки майбутнього педагога закладу позашкільної освіти до роботи з вихованцями, які мають